

Šmartnem ob Paki, Jos. Hergouth, poročnik pri dom. pp. št. 4, je dobil *Signum laudis*.

—š— **Povišanja.** Poročniki v rez. so postali: Frid. Wenningerholz, učitelj pri Sv. Križu blizu Ljutomer; Ant. Osterc, učitelj v Veržetu; Ign. Verčkovnik, učitelj v Šmartnu pri Slov. Gradcu; Ljudevit Musek, učitelj v Središču. — Praporščak v rez. je postal Igo Čokl, učitelj v Kostivnici.

—š— **Šola za begunske otroke v Vrbovcu se je že pričela.** Obiskuje jo okrog 70 otrok. Mnogo begunskih otrok pa obiskuje šole v Mozirju, na Rečici in na Gorici (obč. Kokarje).

—š— **Za gospodarskega nadzornika vse Srijte** je imenovan štajerski Slovenec Avgust Novak iz St. Jruja ob Južni železnici, doslej gospodarski poročevalec za kragujevsko okrožje.

—š— **Dr. Friderik Ahn** †. V Gradcu je umrl vseučniški knjižničar dr. Friderik Ahn v starosti 55 let. Pokojnik je bil rojen v Celju, a je večidel svoje mladosti preživel v Ljubljani, kjer je bil njegov oče gimnazijski profesor. Pokojnik je v Ljubljani v krogu svojih sovrstnikov zapustil najboljši spomin. Baval se je tudi mnogo s slovensko literarno zgodovino. Izdal je knjige »Die periodische Presse der Steiermark«, dalje »Die slovenischen Erstlingsdrucke der Stadt Laibach« (1575 do 1580) ter »Setenheiten der Trubar - Litteratur«. — Blag mu spomin!

—š— **Imenovanje.** Franjo Cilenšek, učitelj pri Sv. Križu blizu Ljutomer, ob vojni doslej zaposlen v vojaški pisarni v Celju, je imenovan za okrožnega šolskega nadzornika v Črni gori.

—š— **Kazni zaradi šolskih zamud.** Štajerski deželni šolski svet je izdal na vse okrajne šolske svete odlok, v katerem se določa, da šolska oblast ne sme kaznovati staršev ali zakonitih varuhov šolo obiskujočih otrok zaradi šolskih zamud, če niso bili dotični starši pravočasno opominjani, da morajo svojo otroke pošiljati redno v šolo. Nadalje se določa, da morajo biti vsi tozadevni opomini dostavljeni strankam dvakrat v mesecu, in sicer 3. in 18. vsakega meseca.

—š— **Kernstock docent na dunajskem pedagogiju.** Z Dunaja poročajo: Štajerski pesnik Otokar Kernstock je koncem septembra zapustil Štajersko in se preselil na Dunaj. Nižjeavstrijski deželni odbor je pridobil posnika kot docenta za učiteljsko akademijo na pedagogiju, kjer bo predaval o poetiki, retoriki in stilistiki.

—š— **Častno svetinjo za 40letno zvesto službovanje** je dobil nadučitelj Josip Dobnik v Ponikvi. — Čestitamo!

—š— **Poročil se je tovariš Fran Cilenšek,** učitelj v Križevcih, z gđ. Lojzko Rošovo iz znane čislane rodovine v Hrastniku. — Čestitamo!

—š— **Poročil se je tovariš Ljudevit Musek,** učitelj v Središču in c. kr. poročnik v rezervi, s kolegino Tončko Šerbovo, učiteljico. — Čestitamo!

Koroške vesti.

—k— **Koroški deželni predsednik** je izdal jako ostre naredbe glede varstva doraščajoče mladine. K doraščajoči mladini spadajo osebe pred dopolnjenim 17. letom. Javno jim je prepovedano kaditi tobak ter se po 9. uri zvečer potikati po javnih potih. Gostilnice smejo obiskovati samo v spremstvu odraslih. Po 9. uri zvečer pa tudi v spremstvu ne. V kino smejo iti le do 8. ure zvečer, če so predstave dostojne. Kvartati jim je prepovedano v javnih prostorih. Prepovedano jim je tobak ali cigarete kupovati. Kar se tobaka pri njih dobi, se odda vojaškim bolnišnicam. Kazen zadene mladino in trgovce. — Ali ne bi bila taka naredba tudi povsod drugod nujno potrebna in koristna?

—k— **Vse koroške šole** vseh kategorij so začele ta mesec z rednim poukom. Učiteljstvo deluje z vnelo in uspehom za blagor domovine in mladine.

—k— **Izreden znak hvaležnosti.** Družba sv. Cirila in Metoda je podpirala pred par leti koroškega učiteljskega Jurija Šumnika. Ko je nastopila vojna, je moral k vojakom in zadnji čas je služil kot poročnik, kjer ga je dohitela smrt. Da je znal ceniti, kako koristna in potrebna je naša šolska Družba sv. Cirila in Metoda, nam priča njegova ustna poslednja volja, v kateri je volil Ciril - Metodovi družbi 200 K. — Slava njegovemu spominu!

—k— **Umrl je v Celovcu profesor bogoslovja in profesor na državni gimnaziji v Celovcu Ludovik Reinprecht,** star 35 let.

Goriške vesti.

—g— **V begunskem taborišču v Brucku na Litvi** je sedaj slovenskih beguncev okoli 3400. Gradijo pa še nove barake. Poskrbljeno je poleg ljudskošolskega pouka tudi za kmetijski pouk, in otvorijo se pripravljalni tečaji.

—g— **Iz Vraclava na Češkem** piše Ciril M. Vuga: Naši slovenski otroci so zdaj vsi vstopili v češke šole, kakor so tudi že v preteklem šolskem letu obiskovali češke šole. Otroci govorijo že dobro češki, kakor tudi odrasla mladina. Pa tudi naše mamice in naši stari možaki že »mluvijo« češki.

—g— **Slovenske šole in slovenski napisi na Goriškem.** V preteklem mesecu so župani goriške okolice poslali namestniku Fries-Skeneju spomenico, ki je vsebovala več želja slovenskega prebivalstva Goriške. Potom goriškega okrajnega glavarstva je sedaj došel odgovor, ki mu povzemamo to-le mesto: »Posebni želji po zopetni slovenskih šol v Gorici se ugodijo, kakor hitro to dovolijo razmere. Tudi vprašanje uličnih napisov v Gorici, s katerim se je namestništvo že pečalo, se reši v ugodnem času in v okviru splošne ureditve tostvarnih odnošajev v obliki, ki bo odgovarjala upravici- nim željam slovenskega prebivalstva«.

—g— **Poboljšajmo se — sami!** Hrvatje in Slovenci, se hudujemo, da za naše kraje v Primorju rabijo tuja zveržena imena. Sv. Lucija je čisto slovenski kraj na izključno slovenskih tleh. Ravno te dni pa smo čitali v nekem zagrebškem listu — Santa Lucia. — Ako zahtevamo, naj drugi pravilno pišejo naša imena, moramo to najprej storiti sami!

—g— **Obvestilo.** Vsem prijateljem in znancem, ki sem bil z njimi v posmenem ali osebnem stiku, javljam, da se nahajam z družino od 17. pret. m. v Zatičini na Dolenjskem. Pošiljam vsem iskrene in srčne pozdrave! Anton Leban, šolski ravnatelj v pok., prej v Komnu na Krasu.

—g— **»Izza fronte«** se imenuje članek, ki ga prijavlja sobotni »Slovenec« (štev. 224) s tolninskega bojišča. Tamkaj bomo tudi ta odstavek: »Šole so pričele pri nas že povsodi do največje bližine fronte, kjer izvršujejo naši učitelji in učiteljice svojo lepo dolžnost in vzgajajo naš budoči zaroj v pravem duhu vernega Slovenca: Vse za vero, dom, cesarja! Res, da je stališče tega stanu v sedanjih draginskih krizi nekoliko težko, skoraj nestrpljivo, a upajmo, da bodo naši ljudje in oblasti vedeli ceniti njih delo za bodoče in jim olajšali življenje mirne dobe, ko pride.« — Dobro je, da si zapomnimo!

—g— **Odlikovanje.** Tovariš Vladimir Furlani, učitelj iz Šandreža, sedaj računski podčastnik na koroški fronti, je odlikovan s srebrnim zaslužnim križcem na traku hrabrostne svetinje. — Čestitamo!

—g— **Razpis natečaja.** Dodatno k tukajšnjemu razglasu z dne 12. avgusta 1916, št. 5013/16, ki se je z njim razpisal štipendij v znesku 1500 K ustanove »Michele de Urbancich«, se objavlja sporazumno z namestništvom tržaškim sledeče: »Ako se bo pri podelitvi pričujočega štipendija upošteval dijak, ki ni ustanovnikov sorodnik, se mu podeli štipendija za sedaj za eno leto, t. j. za učno leto 1916/17.« — Od goriškega deželnega odbora na Dunaju.

Tržaške vesti.

—t— **Slovenski otroški vtrec** pri Sv. Anu je — kakor smo že poročali, od C.M.D. prevzel mestni magistrat. V prvem nadstropju hiše Gasperčičevih dedičev se nahajata dve lepi zračni šolski sobi, katerih vsaka ima po 4 proči vzhoda in poldnevno obrnjena okna. V eni je 16, v drugi pa 14 lepih udobnih šolskih klopi. Na vzhodu v te sobe je napisan višji in nižji oddelek v obeh deželnih jezikih. Zraven višjega oddelka je zračna obednica, zraven nižjega pa prostoren hodnik, koncem tega pa velika, svetla in zračna kuhinja. Ker je vse popravljeno in pobeljeno, tako svetlo in veselo, napravja prav prijeten vtisk. In kako mrgoli in žvrgoli v obeh oddelkih! Otrok ni ni nič manj, nego 157. Doslej sta na zavodu gamešeni Antonija Germkova kot voditeljica in učiteljica višjega oddelka in Viktorija Gergičeva kot učiteljica-vrtnarica nižjega oddelka. Kakor kaže število otrok že v prvem tednu otvoritve, bo treba zavod kmalu razširiti.

—t— **Odbor podružnice »Glasbene Matice«** v Trstu naznanja, da otvori tudi v letošnjem šolskem letu glasbeno šolo.

—t— **Učiteljski zaposlovalni tečaj** v Trstu je začel z rednim poukom v ponedeljek, dne 2. t. m.

—t— **Rodoljubje v dejanju.** Pokojni Martin Kerže, trgovec v Trstu, je volil podpornemu skladu slov. trgovske šole v Trstu 300 K. Naj bi ta plemeniti čin našel v krogih slovenskih imovnikov obilo posnemalcev v podporo ubožnega slovenskega dijaštva, ki se hoče posvetiti za narodni razvoj prevažnemu trgovskemu stanu in ki je v sedanjih časih podpore še posebno potreben! — Isti dobrotnik se je spomnil na smrtni postelji tudi Družbe sv. Cirila in Metoda: volil ji je znatno vsoto 2000 K. Uvrstil se je med dobrotnike družbe in si pri tem zagotovil hvalen spomin pri vseh, ki jim je naša narodna šola pri sreči!

—t— **Odlikovanje.** Najvišje pohvalno priznanje (*Signum laudis*) je dobil tovariš Egon Jezeršek, poročnik v 27. domobranskem p. p. — Čestitamo!

Istrske vesti.

—i— **Za učitelje iz evakuiranih krajev Istre.** Plače in penzije učiteljev iz evakuiranih krajev in drugih deželnih umirovljencev, nakazane za izplačevanje pri mestni blagajni (Tesoreria Civica) v Trstu, se bodo od dne 1. oktobra dalje likvidirale in izplačevale pri blagajnici c. kr. glavne carinarne v Trstu, ki ji je torej pošiljati dotične pobolnice.

—i— **Kako se skrbi za šole evakuirancev iz Istre?** V puljskem okraju so imeli Hrvatje pred vojno 30 javnih in 24 Družbenih učiteljev. Človek bi mislil, da se je poskrbelo za to, da bodo imeli Hrvatje tudi v tujini isto število učiteljev in ako že ne istega števila, vendar primerno. Nameščenih pa je med istrskimi evakuiranci 9 učiteljev in učiteljic iz puljskega okraja in to v Steinklamu 4, v Neudorfu 1, v Pribramu 1, v Moravski Pribavi je bil eden.

—i— **Hrvatsko šolo v Ziersdorfu** otvorijo za tamošnje begunske otroke. Poučevala bosta župnik Ljubomir Nikolič in Slovenka učiteljica Marija Vidmarjeva.

—i— **Vodstvo zasebne CM šole v Kopru** poroča, da se je šolska veselica dne 10. septembra izvršila v splošno zadovoljnost navzočega občinstva. Da je pa prireditelj tako lepo uspela, je v prvi vrsti zaslug tovariša Tula, učitelja iz Smarja, ki je vodil petje. Dalje je zahvaliti gđ. Sabadinovo, oba gospoda Ahlika in Jenka, ki so na razne načine pomagali pri prireditvi. Osobito je mladi gospod Milko Ahlikov opešal predstavo s svojim sviranjem na klavir. Hvala mu presrečna za njegovo ljubeznivo sodelovanje! Občinstva je bilo mnogo. — Vsa čast tukajšnjemu vojaštvu, ki se je odzvalo v tako lepem številu. Žalostno dejstvo pa je, da smo zaman pričakovali več uglednih oseb, a pri tem ne mislimo opravičeno zadržanih, ki se jih doslej sicer ni pogrešalo pri takih patriotskih predstavah tu v Kopru. Navajeni smo sicer preziranj, toda v teh časih ni menda to na mestu... Gmotni uspeh je dovoljen za sedanje razmere. Po odbitku precejšnjih stroškov je ostalo čistega dohodka 140 K, ki se izroče »Šolskemu skladu«.

—i— **Mož žalostnih spominov.** V »Hrv. Listu« čitamo, da se je razširila vest, da je umrl v Rimu dr. Bartoli, odvetnik v Rovinju, bivši državni poslanec in eden prvih med nekdanjimi kolovodji naših narodnih nasprotnikov v Istri. Odšel je bil v Rim pred izbruhom vojne. Ob imenu »Bartoli« se nam zbujajo grenki spomini. Bil je avtor parole za volitve v Istri, ki označujejo vso težo borbe, ki jo je moral naš narod voditi v svojo obrambo. »Osar tutto« — poslužuje se vsakega sredstva! — je ta mož na nekem zborovanju zaklical svojim soplemenjakom. Ne oživljamo tega spomina, da bi se dotikali osebe moža. Bil je pač fanatičen strankar in neizprosen borilec proti nam. To geslo označuje marveč tabor, ki mu je mož pripadal. Le kot zgodovinsko dejstvo smo osvežili to reminiscenco. Sicer pa: De mortuis nil nisi bene!

Naročajte in širite naš list! — Pridobivajte mu novih naročnikov!

LISTNICA UREDNIŠTVA.

F. K. v G.: Nekrolog smo prejeli in ga porabimo prihodnjič. Iskrene pozdrave! S.: »Ob spominih« prejeli. Ako jih priobčimo, jih ne boste brali. Lepe pozdrave!

O Čončevi pesmi »Cesarju«, ki jo danes objavljamo v listku, nam poročajo, da jo g. Rudolf pl. Andrejka prevaja na nemški jezik. Pesem bo v prevodu in originalu poklonjena cesarju. Današnja štev. našega lista pa bo priložena zbirki v »vojni sobici« šole na Jarenini v Slov. gor., ki jo vodi tov. Josip Čonč.

A. B. v Z.: Vodstvo naše Zaveze je prvo začelo akcijo za skupno delo na kulturnem polju. Kakor znano, je Slomškova Zveza povabila naše Zaveze kratkoma odklonila ter s tem pokazala, da ni pristašem S. L. S., ki so našega stanu, do skupnega dela. No, vzlic temu se je vodstvo Zaveze pripravljalo in tudi že pripravilo vse svoje predloge, ki pridejo na razgovor ob prvem zastanku zastopnikov onih organizacij, ki so se načelno izrekle za skupno delo.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Radivoj Korene.

Last in založba »Zaveze avstrijskega jugoslovenskega učiteljstva«.
Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Naš denarni zavod.

Geslo: Kar plodono naložim, v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica »Učiteljskega konvikta« v Ljubljani
registrirana zadruga z omejenim jamstvom.

Promet do 30. sept. 1916 K 118.703-59

Uradne ure: Vsak četrtek in vsako soboto od 1/25. do 1/26. ure popoldne.

Naš denarni zavod.

Dne 17. septembra t. l. nas je zapustil naš ljubi oče gospod

Filip Koderman

nadučitelj v p.

Prosimo, da ga ohranite v blagem spominu.

Božna pri Gorenjem gradu, dne 19. septembra 1916.

Joško Bizjak, Fina Bizjak, zet. hči.

Dr. Karl Koderman, sin.

Zahvala.

Vsem mnogobrojnim p. n. gospodom in gospodičam, prijateljem, tovarišem in znancem, ki so se me spominjali ob moji šestdesetletnici ter mi od dna srca čestitali, izrekam tem potom svojo najiskrenejšo zahvalo s presrečno željo, da bi se naše vrste strnile, da bi vsi po kaj kmalu doštem miru uspešneje in vsak po svoji moči delovali za povzdigo narodne šole, za blagor učiteljstva ter za plemenit razvoj slovenskega naroda!

Sežana, 19. septembra 1916.

Matko Kante,

c. kr. okr. šolski nadzornik.

Umetna knjigovoznica

IVAN JAKOPIČ

LJUBLJANA, Frančevo nabrežje štev. 13

se priporoča slavemu obličju za izdelovanje vsakovrstnih knjigoveških del, cenjenim gosp. trgovcem za izdelovanje vzornih knjig, vzornih kartonov, komisijah knjig za potovalce po tvojih cenah in sl. uradom za trpežno in močno vezanje protokolov. — Izvirne glavnice za vsakovrstne slovenske knjige, vezanje knjig za bralno društva, čitalnice in knjižnice po nizki ceni. — Tiskanje pogrebniških trafov in društvenih znakov s krasnimi modernimi tiskami. — Postrežba točna, delo solidno.